מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את תוכן השיר ואת הקול הדובר בו
- לזהות אמצעים אמנותיים מרכזיים כמו ניגוד, תקבולת ורמיזה מקראית
- לעקוב אחרי מבנה השיר והתפתחות הרגש מבית לבית

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנת השיר

1. ב – אל אהוב רחוק
2. א – הדרכים נפגשות לרגע ונפרדות לתמיד
3. ג – ניגוד (אוקסימורון)

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – כבר בפתיחה מורגש ספק, היא רק שואלת אם הוא שומע
2. נכון – היא מדברת על התבל ועל דרכים רבות שנפגשות ונפרדות
3. לא נכון – השיר פשוט במילותיו, בלי תמונות מסובכות

חלק ג' – התאימו את האמצעי האמנותי לציטוט

1 – ג ("התשמע קולי" חוזר פעמיים ומבטא ספק ותחינה)
2 – ד (קול קורא בעוז, קול בוכה בדמי)
3 – א (נפגשות לדק, נפרדות לעד)
4 – ב (אחכה לך... כחכות רחל לדודה)

חלק ד' – השלימו את המילה החסרה

1. רחוקי
2. רבה

חלק ה' – סדרו את התפתחות הרגש בשיר

1. פנייה אישית אל האהוב הרחוק ושאלה אם הוא שומע
2. מעבר למחשבה כללית על העולם ועל פרידה
3. חזרה לדוברת ולתחושת קרבת סוף החיים
4. הבטחת נאמנות והשוואה לרחל המקראית

חלק ו' – כתיבה והבעה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- דוברת אוהבת מרחוק, חולה או חשה שקיצה קרוב, עוברת מתחינה להבנה ולהבטחה
- קול קורא בעוז/קול בוכה בדמי, או נפגשות לדק/נפרדות לעד
- לרחל המקראית שחיכתה ליעקב, מה שהופך את האהבה האישית לחלק ממסורת

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בהשמעת לחן מוכר לשיר כדי להמחיש את הכותרת "זמר"
- כדאי להדגיש את המעבר בין האישי לכללי ובחזרה, כבסיס להבנת המבנה
- בחלק הפתוח כדאי לתת זמן לדיון זוגי לפני כתיבה אישית

דף תרגול: "זמר נוגה" מאת רחל

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

השיר "זמר נוגה" מאת רחל הוא פנייה של דוברת אל אהוב רחוק, הנעה בין תקווה לספק, בין געגוע לפרידה, ומסתיימת בהבטחת נאמנות המזכירה את רחל המקראית.

בנק מילים: רחוקי | רבה

1 חלק א' – הבנת השיר

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. אל מי פונה הדוברת בשיר?

א) אל אמה ב) אל אהוב רחוק ג) אל אלוהים

2. מה המשמעות של "נפגשות לדק, נפרדות לעד"?

א) הדרכים נפגשות לרגע ונפרדות לתמיד ב) הדרכים צרות ודקות

ג) אנשים נפגשים כל יום

3. איזה אמצעי אמנותי יש בטור "קול קורא בעז, קול בוכה בדמי"?

א) שורה קטועה ב) האנשה של הטבע ג) ניגוד (אוקסימורון)

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הדוברת בטוחה שהאהוב שומע את קולה.	☐	☐
2	בבית השני הדוברת עוברת למחשבה כללית על העולם.	☐	☐
3	השיר מלא בתמונות מסובכות ותיאורי נוף מפורטים.	☐	☐

3 חלק ג' – התאימו את האמצעי האמנותי לציטוט

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שאלה רטורית וחזרה	___	**א.** נפגשות לדק, נפרדות לעד
2. ניגוד (אוקסימורון)	___	**ב.** אחכה לך... כחכות רחל לדודה
3. תקבולת	___	**ג.** "התשמע קולי" חוזר פעמיים ומבטא ספק ותחינה
4. רמיזה מקראית	___	**ד.** קול קורא בעוז, קול בוכה בדמי

4 חלק ד' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. הדוברת פונה אל אהוב רחוק שנקרא בשיר " _____ שלי".

2. לפי בית שני, התבל _____ ודרכים בה רב.

5 חלק ה' – סדרו את התפתחות הרגש בשיר

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	הבטחת נאמנות והשוואה לרחל המקראית
☐	חזרה לדוברת ולתחושת קרבת סוף החיים
☐	פנייה אישית אל האהוב הרחוק ושאלה אם הוא שומע
☐	מעבר למחשבה כללית על העולם ועל פרידה

6 חלק ו' – כתיבה והבעה

ענו בקצרה.

כרטיס יציאה

מי הדוברת בשיר ומה מצבה הנפשי?

תנו דוגמה אחת לניגוד או לתקבולת בשיר

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀